

FINANSTIDNINGEN

TISDAG 11 DECEMBER 2001

Det är något ruttet i Livsmedelsverket

SKA MAN SVÄLJA VAD SOM HELST från Livsmedelsverket? I förra veckan dömde verket ut ofarliga olivoljor som otjänliga, och larmade utan att det fanns något viktigt att larma om. Nu fläskar Livsmedelsverket i med en 16-sidig annonsbilaga som trillade ut ur morgontidningen i går.

Så vad är bilagans budskap? Förutom Icas och Coops helsidesannonser, där livsmedelsmarknadens oligopolister får vänslas i verkets bilaga. Förutom Arlas helsides mjölkannons. Förutom Kellogg's. Och Danisco Sugars helsida om att det går fint att äta socker samtidigt som man bantar. Med flera. Vad kan de förvänta sig för gentjänster för att de medfinansierar Livsmedelsverkets pamflett?

Det viktigaste handfasta budskapet är: "Nu vill Livsmedelsverket förståtliga livsmedelstillsynen".

Förståtliga livsmedelstillsynen. Vad innebär det? Det är väl uppenbart.

Livsmedelsverket ger ut en annonsbilaga där Livsmedelsverket lanserar sin egen idé att Livsmedelsverket ska ta över livsmedelstillsynen av industrier, butiker, storkök och restauranger från kommunerna. Och inspektionerna ska givetvis vara mer omfattande, och kräva mer resurser, än de som kommunerna gör i dag.

DET HANDLAR OM ATT maximera sitt eget uppdrag och öka sina egna resurser. Sverige har 500 000 fall av matförgiftning om året som vi behöver räddas ifrån. Helst skulle vi väl ha en inspektör i varje kök. Hälften av matförgiftningarna sker i hemmet.

Hur kunde verket komma på tanken att föreslå centralisering i egen sak? Bilagan berättar att verket fick uppdraget att kostnadsberäkna förslagen från en statlig utredning, och direktiven "öppnade för nya förslag och uttalade att jämförelser skulle göras med andra EU-länder". Generaldirektören Bertil Norbelie (som varit moderaternas kanslichef i riksdagen) förklarar:

– Vi uppfattade det som en uppmaning att utreda vad ett förståtligare skulle innebära i Sverige. Vår slutsats blev att ett statligt system vore att föredra.

Nåhå. Det var som sjuoton.

Och kommunerna borde inte bli sura om staten tar över, tycker Norbelie:

– Om staten tar över livsmedelstillsynen borde mer resurser bli över till lokala miljöfrågor. Miljöfrågor lämpar sig mycket bra för lokalt politiskt ansvar. Kontrollen av livsmedlen där emot måste vara en mer exakt och absolut verksamhet.

Jojo. Det är klart. Livsmedelsverkets verksamhet är ju speciell. Egenintresset hittar alltid undantag.

ETT STATLIGT VERK FUSKAR som opinionsbildande särintresse och försöker påverka allmänheten, och politiska beslutsfattare, genom att driva kampanj i egen sak. Liksom andra verk tidigare har gjort, med varierande grad av skamlöshet i försöken att tjuvkoppla den demokratiska processen.

Ett litet förslag. I varje generaldirektörs kontrakt borde man skriva in en paragraf om att de får sparken på stört och utan en spänn om de använder verkets resurser för att skaffa verket mer resurser.

FINANSTIDNINGEN

INGÅR I MODERN TIMES GROUP

LÄSARSERVICE DYNET RUNT

Prenumerationer, utbetilven tidning, adressändring mm. 08 562 087 00
Fax 08 562 087 92
E-post dist@ft.se

VÄXEL
08 562 086 00

FAX
08 562 087 90

POSTADRESS
Box 70347, 107 23 Stockholm

BESÖKSADRESS
Kungsgatan 18, 4 tr

REDAKTIONEN
Nyhetschelen 073 699 26 00
E-post redaktion@ft.se
Fax 08 562 087 93

ANNONSER
Telefon 08 562 087 10
Fax 08 562 087 91

CHEFREDAKTÖR/
ANSVARIG UTGIVARE
Per Lundqö 08 562 086 00

CHEFREDAKTÖR/
OPINION OCH KULTUR
Johan Hakelius 08 562 086 11

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR
Michael Purseryd 08 562 086 00

UTGIVARE
Finanstidningen AB, ett företag
i Modern Times Group, MTG AB

PRENUMERATIONSPRISER
Heltid 2 585 kr (inkl. moms 2 740 kr)
Hälvår 1 447 kr (inkl. moms 1 534 kr)
Kvartal 788 kr (inkl. moms 835)
Månad 264 kr (inkl. moms 280)
Postgro 92 03 03 5
Bankgro 5470 1016

WEBBSIDA OCH TEXTARKIV
Finanstidningen finns tillgänglig
på www.ft.se. Förbehåll mot
elektronisk lagring och pub-
licering måste göras av
skribenten. Detta
medges normalt
inte. För obe-
ställt material
ansvaras ej.

Finanstidningens årsboka
185 000 LÄSARE

FINANSTIDNINGEN
ISSN 1109-883X
VLT PRESS AB
VÄSTERÅS 2001

läter ju bra. Men gör det oss till europeer?

Medan våra folkvalda sliter med frågan i Laeken i helgen, pågår ett europeiskt krig mellan Storbritannien och Grekland. Det handlar om rätten att vara en excentriker.

Får en europeé se ut hur som helst?

En grupp engelska "plane-spotters" fångades nyligen i Grekland – anklagade för spioneri, som kan ge 20 års fängelse. De

hade tittat på flygplan vid en militär flygbas.

"Plane-spotting" är att titta, fotografera och skriva upp detaljer om flygplan. En inte alltför ovanlig hobby bland excentriska engelsmän. Mera kända är "train-spotters", som ett tränat öga kan upptäcka på järnvägsstationer i England. Mystiska nördar som antecknar alla tåg...

Men en "spotter" som lämnar Brittiska öarna lever farligt – särskilt i Europa. Där härskar normalkurvorna.

Ett angrepp på en brittisk excentriker är ett angrepp på Storbritannien. EU-landet Grekland är nu i det närmaste i krig med det brittiska folket och pressen. Tidningarna uppmärksammar sina läsare att

bojkotta allt grekiskt. Spectator menar att så här sadistiskt skulle inte ens Sovjet ha uppträtt under det kalla kriget.

Tony Blair och EU-parlamentets talman har försökt medla. Men vad hjälper det?

Rätten att vara en nörd – är helig. Även om de älskade "flygskådarna" blir släppta är skadan redan skedd.

Grekland är EU i ett nötskal – maktfullkomlig, humorlös likriktning.

Vem sade att EU-skeptikern är obegriplig?

ELISE CLAESON

eliseclaeson@hotmail.com 08 562 086 00

Arafats felkalkyl

Kan kosta honom allt

SIGNERAT

Arafat gjorde inte samma felbedömningar som vid Kuwaitkriget. Han gjorde två nya.

Den palestinska utvecklingen efter den 11 september bekräftar den tidigare israeliske utrikesministern Abba Ebans utsaga att Arafat aldrig missar ett tillfälle att missa ett tillfälle. Efter självmordsattentatet mot israeliska civilpersoner står den palestinska myndigheten inför den israeliska statens överlägsna militära kapacitet, och de omvärldens sympatier som förr kunde mobiliseras med hjälp av stenkastande ungdomar är svåra att uppåda.

DIREKT EFTER DEN 11 september öppnades ett möjlighetsens fönster för den palestinska nationella rörelsen. USA behövde snabbt sy ihop en bred politisk allians mot terrorism och de moderata arabiska och muslimska staternas stöd var väsentligt för att vinna legitimitet. Mycket riktigt skärptes också tonen mot Israel, samtidigt som både George Bush och utrikesministern Colin Powell uttryckte sin förståelse för den palestinska saken.

Den palestinske presidenten Arafat upprepade inte heller sitt misstag från Kuwaitkriget, då han slöt upp bakom Iraks Saddam Hussein, utan han slöt upp bakom FN och USA, vilket han dessutom beseglade i ett antal publika symbolhandlingar. Men samtidigt brödde han sig inte heller den här gången om att följa de israeliska uppmaningarna att slå mot de islamistiska organisationer som genomför terrorråden och självmordsbombningar.

Det kan spekuleras i att Arafat och hans palestinska myndighet, PA, inte längre har kraft nog att slå mot rörelser som Hamas. Detta som en förklaring till hans passivitet efter den 11 september. Mot denna hypotes talar dock att Arafat efter de israeliska bombanfallen mot Gaza och Ramallah tämligen omgående kunde beordra och förverkliga häktandet av över hundra ledare för bland annat Hamas.

Den palestinska realpolitiska kal-

Läget blev olägligt.

külen från tiden för USA:s koalitionsbildande utgick uppenbarligen från att Arafat därmed fick ett utrymme för att både bli USA och hålla islamisterna i de egna leden på gott humör. Och USA höll dessutom Israel i schack.

ARAFAT GJORDE TVÅ felkalkyleringar. USA skärpte visserligen tonen mot Israel, men i Jerusalem sitter en israelisk regering som anser att Israel har den militära kapaciteten och den politiska förmågan att gå en sårväg i internationell politik om nödvändigt. Vilket inte minst framgick av de israeliska reaktionerna efter mordet på den israeliske turismministern Rehavam Zeevi, då israeliska förband intog ett antal

städer på Västbanken, trots internationella protester.

Arafats andra missbedömning rörde sig om det nya krigets natur. I bombkriget mot Afghanistan var det militära och inte politiska avväganden som styrde USA. Detta till skillnad från Kuwaitkriget. Koalitionen behövdes inledningsvis men inte för krigets genomförande, för vilket USA inte ens inväntade Nato.

När krigslyckan stod Washington bi och talibanerna kunde drivas bort utan att någon ställde upp på deras sida, förloade koalitionen med de muslimska länderna i betydelse. Tvärtom skickade USA en tydlig signal om det öde som väntade de stater som fortsatt kunde tänka sig hyra islamistiska terrorister.

När samma slags terrorister i skydd av den palestinska embryostaten fortsatte att slå mot Israel och det inte längre fanns anledning för USA att söka tygla Jerusalem, kunde också Israel vedergälla med kraft.

DEN PALESTINSKA NATIONEN håller på att glida Arafat ur händerna. Risken är stor att den hamnar i knäet på organisationer som Hamas eller islamiska Jihad. I Jerusalem är förmodligen frestelsen stor att en gång för alla göra sig av med Arafat. Det vore, som många har påpekat, ett ödesdigert misstag. Det måste vara palestiniernas sak. Vem som i så fall tar över är också en sak för palestinierna.

Den processen är dock beroende av hur den israeliska krigsmaktens handlingar kommer att uppfattas av huvuddelen av palestinierna – om bombningarna har visat att det inte är genom upptrappat våld och terror mot civila israeler som den palestinska statsbildningen kommer att vinna omvärldens erkännande kan vi kanske hoppas på en förbättring. Men om Hamas ersätter Arafat ...

THOMAS GÜHR

olander.gu@ft.se 08 562 086 00